

Rantareittien opastus

<https://kaupunkitilaohje.hel.fi/kortti/rantareittien-opastus/>

Yleistä

Helsingin ainutlaatuinen piirre on 130 kilometriä pitkä julkinen rantareitti. Helsingin rantareittiä kehitetään vaiheittain siten, että se muodostaa jatkuvan ja toimivan palveluiden sekä kävely- ja pyöräilyreittien verkoston. Rantareitit opastetaan reittivahvenneopasteilla ja karttaopasteilla. Kullakin reitillä on omat värinsä, jotka ovat kuvattuina kuvituskuivissa 2-3. Reittien värit pohjautuvat Helsingin brändiväreihin, mutta sävyjä voidaan muuttaa suunnitteluvaiheessa opasteiden hyvän luettavuuden säilymiseksi. Reittivahventeen alareunassa oleva aaltokuvio toteutetaan fluorisoivalla tarralla, jonka sävy on mahdollisimman valkoinen. Rantareittien reittilinjaukset näkyvät Helsingin karttapalvelussa osoitteessa: kartta.hel.fi/rantareitti. Reittien tiedot päivittyvät sitä mukaa kun ne tarkentuvat.

Rantareitit

Päivitetty: 15.1.2021

Valmiit rantareitit:

- Kantakaupungin rantareitti, 15,5 km

Rantareitti jakautuu kantakaupungin rakennettuun urbaaniin rantaan sekä esikaupunkialueiden pääosin rakentamattomiin rantoihin. Helsingin rantareittiä kehitetään vaiheittain siten, että se muodostaa jatkuvan ja toimivan palveluiden sekä kävely- ja pyöräilyreittien verkoston.

Kantakaupungin kierros on rantareitin ensimmäinen opastettu osuus. Tällä noin 15 kilometrin mittaisella kierroksella pääsee tutustumaan Helsingin keskustan monipuolisiin rantoihin ja merellisiin ympäristöihin.

Suunnitteilla:

- Itäinen rantareitti, 23 km

Itäinen rantareitti on osa Helsingin ainutlaatuista 130 kilometriä pitkää julkista rantareittiä. Tämä 23 kilometriä pitkä reitti tarjoaa mahdollisuuden tutustua itäisen Helsingin hienoihin uimarantoihin, kartanopuistoihin tai vaikka Korkeasaaren eläintarhaan. Itäisen rantareitin merelliset maisemat jaksavat ihastuttaa aina urbaanista Kalasatamasta Uutelan ulkoilualueelle saakka.

- Seurasaarenselän rantareitti, 14,4 km

14,4 kilometriä pitkä kävely- ja pyöräilyreitti kulkee läpi neljän ihastuttavan saaren: Kuusisaaren, Lehtisaaren, Kaskisaaren sekä Lauttasaaren. Reitti yhdistyy Hietaniemessä ja Lapinlahdessa osaksi Kantakaupungin rantareittiä. Rantareitin varrella on mahdollisuus tutustua Helsingin nähtävyyksiin, kuten Sibeliuksen monumenttiin tai Seurasaaren ulkomuseoon ja ihailla samalla merellisiä maisemia.

Rantareittien opasteet

Reittivahvenneopasteet

- Reittivahvennetarrat
- Reittivahvenpollarit
- Reittivahvenlaatat
- Viittaopasteet

Karttaopasteet, joissa kuvataan reitti ja seuraavat läheiset palvelut:

- yleiset wc:t
- reitin alueelle sijoittuvat metroasemat
- reitin lähimmät kaupunkipyöräasemat
- vesibussilaiturit
- keskeiset nähtävyydet/ kohteet reitin varrella
- viheralueet ja uimarannat

Kartoissa esitettävien keskeisten nähtävyyksien ja kohteiden valinta: Koska Helsingin jokainen rantareitti on ainutlaatuinen, on kohteiden valintaperusteet määritettävä aina reittikohtaisesti ohjausryhmän ja konsultin kesken. Kohteiden valintaperiaatteiden tapauskohtainen muunneltavuus ei rajoita karttaopasteiden suunnittelua ja mahdollistaa siten reittien avainkohteiden esiin nostamisen.

Karttaan nimetään kaupunginosat, saaret ja vesialueet. Käytettävät piktogrammit ovat Helsingin kaupungin omia piktogrammeja. Piktogrammit on tarkistettava ennen toteutusta osoitteesta

<https://brand.hel.fi/kuvituskuva-ikonit/>

Opasteiden sijoittamisperiaate

Reittivahvenneopasteiden sijoittamisperiaatteet

- Reittivahvennetarrat kiinnitetään ensisijaisesti olemassa oleviin katuvalaisimiin. Reittivahvennetarra voidaan asentaa myös uusiin valaisinpylväisiin, mutta tällöin tarran alapuolelle on asetettava muoviosa, joka parantaa tarran pysyvyyttä. Reittivahvennetarrojen asennuskorkeus on 1400 mm, mutta asennuskorkeutta voidaan tarkastella tapauskohtaisesti. Tällaisia tilanteita ovat esimerkiksi tilanteet, jossa aiemmin asennettu liikennemerkki estää noudattamasta ennalta määritettyä 1400 mm asennuskorkeutta.
- Reittivahvennepollareita sijoitetaan reitin niille osioille, joilla ei ole valaisinpylväitä.
- Reittivahvennelaatat kiinnitetään ristikkopylväisiin tai rakennusten seinään – näitä käytetään niissä kohteissa, joissa ei ole valaisinpylväitä.
- Viittaopasteita voidaan käyttää niissä kohden reittiä, joissa reitin jatkuminen on epäselvää, esim. kun ollaan kaukana rannasta. Viittaopasteita ei sijoiteta suorille osuuksille, ainoastaan käännöskohtiin. Viittaopasteissa käytetään tekstiä ”Rantareitti” (Strandstråk) osoittamassa rantareitin kulkua. Viittaopaste kiinnitetään ensisijaisesti olemassa olevaan pylvääseen, mutta myös uusi viittapylväs ja sen perustukset voidaan rakentaa tarvittaessa.

Karttaopasteiden sijoittamisperiaatteet

- Karttaopasteita sijoitetaan keskeisille sijainneille sekä kohtiin, jotka ovat muutoin hankalia opastaa. Karttaopasteiden sijoittamisella suosittujen kohteiden, kuten nähtävyyksien lähetyville pyritään lisäämään rantareittien tunnettuutta ja aktivoimaan rantareittien käyttöä.

Reitti tulee olla kuljettavissa maastoon sijoitettujen opasteiden (reittivahvenneopasteet, karttataulut) avulla. Reittivahvenneopasteita sijoitetaan risteyksiin. Pitkille suorille osuuksille voidaan sijoittaa vahvenneopasteita muistuttamaan, että ollaan oikealla reitillä. Reitin jakaantumiselle (pyöräilijöiden ja kävelijöiden reitit erikseen) on oma opastetyyppinsä/ symbolinsa (reittivahvennetarra b). Reittivahvenneopasteiden sijoittelussa noudatetaan opasteiden yleisiä sijoitusvaatimuksia (0,5 m etäisyys väylästä kävely- ja pyöräilyväylän varrella, 1m etäisyys väylästä ajoväylän varrella). Opasteiden sijoittelussa vältetään opasteiden sijoittamista sellaisille paikoille, jossa aura osuu niihin helposti.

Rantareittien opastuksen prosessi

1. Rantareitin opastus toteutetaan lähtökohtaisesti olemassa olevalle ja/tai parannettavalle reitille. Reitin ajantasainen linjaus ja mahdolliset muutokset reitin linjaukseen tarkistetaan ja sovitetaan yhteen mahdollisen reitin perusparannus- tai rakennushankkeen kanssa.
2. Uuden reitin opastuksen suunnittelussa otetaan huomioon edellisten reittien suunnittelussa ja toteutuksessa havaitut parannusehdotukset ja käyttökokemukset.

Karttaopasteiden nähtävyyksien ja muiden kohteiden valintaprosessi: Kuten tekstissä on aiemmin

todettu, jokainen Helsingin rantareitti muodostaa oman ainutlaatuisen kokonaisuutensa ja siksi karttaopasteissa esitettäviä kohteita on tarkasteltava aina reittikohtaisesti. Käytännössä kohteiden valinta tapahtuu ohjausryhmän, erityisesti aluesuunnittelijoiden toimesta – konsultti voi toimia prosessissa mukana.

Vuorovaikutus (työpaja): Jotta kohteiden määrittely onnistuu sujuvasti, on järjestettävä työpaja tai valittava muu aktiivisen vuorovaikutuksen mahdollistava menetelmä. Näin tietoa kohteista saadaan koko reitin varrelta ja tieto saadaan koottua lyhyessäkin ajassa selkeäksi paketiksi.

3. Opasteiden sijoittelusta tehdään maastotarkastelu. Tarkastelussa hyödynnetään paikkatietosovelluksia. Sijoitussuunnitelma tehdään paikkatietomuotoon, jolloin suunnitelmat saadaan helposti liitettyä Helsingin karttamateriaaleihin.

4. Maastotarkastelun perusteella määritellään:

- Reitillä käytettävät reittivahvenneopastetyypit (ks. Kohta Rantareittien opasteet). Mikäli huomataan tarve esim. uudelle reittivahventeen kiinnitystavalle, laaditaan tarvittavat rakennesuunnitelmapiirustukset, jotka lisätään 30526-piirustussarjaan.
- Reittivahvenneopasteiden ja karttaopasteiden sijainnit
- Tapauskohtaisesti tarkastellaan muut palvelutarpeet

5. Laadittava suunnitelma-aineisto sisältää:

- Opasteiden sijoitussuunnitelma(t) (ks. Mallisuunnitelma)
- Opasteiden sijainnit paikkatiedossa
- Painoaineisto (ks. Mallisuunnitelma)
- Painoaineiston asennusohje (ks. Mallisuunnitelma)
- Kustannusarvio
- Asiakirjaluettelo

6. Päätöksenteko hankkeen toteutuksesta.

7. Reittiopastuksen toteutus

8. Reitin vuosittainen tarkastelu ja ylläpito:

- Ylläpito vastaa opasteiden ylläpidosta
- Reittien linjauksien ajantasaisuus tarkastetaan

Risteävät reitit

Risteävillä reiteillä tarkoitetaan sellaisia reitin kohtia, joissa suunniteltava rantareitti yhtyy yhteen tai useampaan reittiin matkan varrella.

- Seurasaarenselän rantareitti risteää sen itäosissa Kantakaupungin reitin kanssa ja Lauttasaaren pohjoispuolella Seurasaarenselän rantareitti risteää Lauttasaaren reitin kanssa.
- Itäinen rantareitti sen sijaan risteää Vanhankaupunginlahden ja Kruunuvuorenselän reittien kanssa, jolloin jopa kolme reittiä risteävät yhdenaikaisesti.

Reittivahvenneet risteävillä reiteillä:

- Valaisinpylväisiin voidaan risteävillä osuuksilla asentaa useampi reittivahvennetarra.
- Reittivahvennepollariin voidaan risteävillä osuuksilla asentaa useampi reittivahvennetarra.

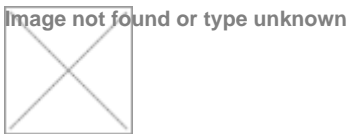
Viittaopasteet risteävillä reiteillä:

- Jos risteävillä osuuksilla käytetään viittaopasteita, on opastus toteutettava seuraavasti: pääreitti opastetaan viitoin ja muu(t) risteävä(t) reitti / (reitit) opastetaan asettamalla pääreitin* viitan alapuolelle reittiä kuvaava reittivahvennetarra. Näin vältetään käyttämästä kahta useampaa viittaopastetta yhdessä pylväässä.

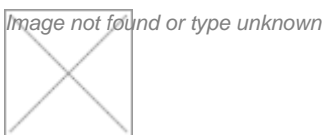
**Pääreittejä ovat Seurasaarenselän ja Itäinen rantareitti*

Risteävät reitit vaikuttavat vahvasti opastuksen suunnitteluun, sillä opastus on pidettävä myös selkeänä useamman reitin yhtyessä. Opastusta suunniteltaessa on aina huomioitava kaupunkikuva, mutta yhdenmukaisen ja siistin kaupunkikuvan säilymiseksi on kiinnitettävä erityistä huomiota risteävillä osuuksilla. Tästä syystä uuden rantareitin opastusta suunniteltaessa on aina tarkistettava aiemmin opastettujen reittien sijoittelukuvat risteäviltä osuuksilta ja kiinnitettävä reittivahvenneet samoihin pylväisiin tai pollareihin. Karttaopasteita on mahdollista päivittää.

Kuvat

Kuva 2. Rantareittien värit

Kuva 3. Rantareittien opasteperhe

Image not found or type unknown

Kuva 4. Reittivahvennetarrat. Reittivahvennetarra b esittää kävely- ja pyöräreittien erkanemisen. Molempien reittivahvenneiden asennuskorkeus on 1400 mm.

Image not found or type unknown

Kuva 5. Reittivahvennepollari.

Image not found or type unknown

Kuva 6. Reittivahvennelaatat. Reittivahvennelaatta b esittää kävely- ja pyöräreittien erkanemisen. Molempien reittivahvenneiden asennuskorkeus on 1400 mm.

Image not found or type unknown

Kuva 7. Viittaopaste. Viitta kiinnitetään ensisijaisesti olemassa olevaan valaisinpylvääseen.

Image not found or type unknown

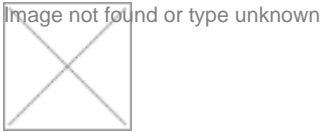
Kuva 8. Karttatelineiden mitat. Rantareiteillä on käytössä sekä 900 mm että 1200 mm leveää karttataulua (900 mm: Seurasaarenselkä / 1200 mm: Itäinen ja Kantakaupungin rantareitti). Käytettävä karttataulun leveys on valittava reittikohtaisesti.

Image not found or type unknown

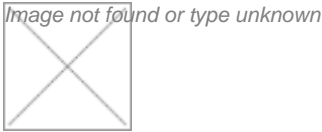

Kuva 9. Risteävät rantareitit.

- Seurasaarenselän rantareitti risteää sen itäosissa Kantakaupungin reitin kanssa ja Lauttasaaren pohjoispuolella Seurasaarenselän rantareitti risteää Lauttasaaren reitin kanssa.
- Itäinen rantareitti sen sijaan risteää Vanhankaupunginlahden ja Kruunuvuorenselän reittien kanssa, jolloin jopa kolme reittiä risteävät yhdenaikaisesti.

Kuva 10. Reittivahvennetarrojen (a) asennus risteävillä reiteillä.

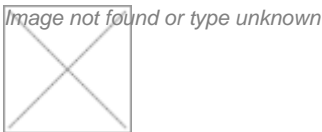
Kuva 11. Risteävien reittien merkintä.

Kuva 12. Reittivahvennepollari risteävällä reitillä.

Kuva 13. Viittaopasteiden käyttö risteävillä reiteillä. Pääreitien tunnusväri toimii viittaopasteen taustavärinä- muut risteävät reitit osoitetaan asentamalla reittejä kuvaavat reittivahvennetarrat viittaopasteen alapuolelle. (Seurasaarenselkä ja Itäinen rantareitti on määritetty pääreiteiksi.)

Kuva 14. Opasteissa käytettyjä piktogrammeja. Piktogrammit löytyvät Helsingin visuaalisen ilmeen ohjeistosta: <https://brand.hel.fi/kuvituskuva-ikonit>

Helsingin ohjeet ja linjaukset

<https://kaupunkitilaohje.hel.fi/kortti/hki-infoteline-matala-c3/> <https://kaupunkitilaohje.hel.fi/kortti/c-ilmoitustaulut-kyltit/>

Lisätiedot ja -lähteet

Rantareitin opasteiden tyyppiinrustukset

- [30526/008 Karttataulun \(30526/004\) täydentävät perustamistavat](#)

- [30526/009 Reittivahvenepollarin rakennepiirustus ja perustaminen](#)
- [30526/010 Reittivahvenelaatan rakennepiirustus ja kiinnitys](#)
- [30526/011 Viittaopasteen rakennepiirustus ja kiinnitys](#)

Mallisuunnitelmat Painoaineiston mallisuunnitelma on pdf-muodossa ja sitä voi käyttää pohjana muissa reittisuunnitelmissa. Tiedostoa voi muokata Adobe Illustrator -ohjelmalla. Karttaopasteesta on Adobe InDesign CC-taittotiedosto. Fontit eivät sisälly taittotiedostoon. Alihankkijat voivat hankkia tarvittavat leikkaukset (lisenssit) osoitteesta: hello@camelot-typefaces.com 65€/leikkaus. [Suora ostolinkki](#)

- [Opasteiden sijoitussuunnitelma 1:1000](#)
- [Painoaineisto](#)
- [Painoaineiston asennusohje](#)
- [Karttaopaste](#)
- [Karttaopasteen taittotiedosto](#)